

برتری نقش عوامل معنوی در مقابل عوامل مادی در ژنوپلیتیک شیعی

رئیس مجمع جهانی شیعه‌شناسی عنوان کرد: بر اساس دیدگاه تشیع در ژنوپلیتیک، نقش عوامل و آثار معنوی و انسانی پررنگ‌تر از عوامل مادی و جغرافیایی است و هرچند در ژنوپلیتیک فرهنگ شیعه، از نقش دانش بنیادی و دانش کاربردی نباید غافل شد اما بر این نکته تأکید می‌کنیم که فرهنگ دینی یکی از عوامل اصلی ژنوپلیتیکی است.

رئیس مجمع جهانی شیعه‌شناسی عنوان کرد: بر اساس دیدگاه تشیع در ژنوپلیتیک، نقش عوامل و آثار معنوی و انسانی پررنگ‌تر از عوامل مادی و جغرافیایی است و هرچند در ژنوپلیتیک فرهنگ شیعه، از نقش دانش بنیادی و دانش کاربردی نباید غافل شد اما بر این نکته تأکید می‌کنیم که فرهنگ دینی یکی از عوامل اصلی ژنوپلیتیکی است.

به گزارش خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، حجت‌الاسلام و المسلمین علی انصاری بویراحمدی، رئیس مجمع جهانی شیعه‌شناسی، عصر امروز، 17 آبان‌ماه در مراسم اختتامیه همایش ژنوپلیتیک شیعه در سخنان خود با عنوان «#171؛ نقش فرهنگ دینی در ژنوپلیتیک» با اشاره به این که علم ژنوپلیتیک تاکنون بومی‌سازی نشده و نوعاً در آن از اصطلاحات بیگانه استفاده می‌شود، عنوان کرد: به همین دلیل، معمولاً انواع و ابعاد و تعاریف مختلف علم ژنوپلیتیک کمتر در نظر گرفته می‌شود.

انصاری بویراحمدی خاطرنشان کرد: در واقع به دلیل این که ژنوپلیتیک موضوع مشخص و محدودی ندارد، گاه به دنبال آثار و ارتباطات آن با سایر علوم، تعاریف متغیر و سیالی از آن می‌بینیم که همین امر نیز سبب شده است که نقش برخی از عنصرها و عواملی که جایگاهی بسیار جدی در این حوزه مطالعاتی دارند، مورد غفلت واقع شود.

می‌توان ژنوپلیتیک فرهنگی را به دانش بررسی چگونگی تأثیرگذاری فرهنگ دینی بر عوامل جغرفیا، قدرت و سیاست تعریف کرد یا به تعبیر دیگر گفت که علم چگونگی روابط و ترکیب فرهنگ دینی با عوامل ژنوپلیتیکی، به گونه‌ای که اقتدار فرهنگی را در پی داشته باشد، ژنوپلیتیک فرهنگی است.

وی دانش ژنوپلیتیک را دانش بررسی ارتباط بین سه عنصر یا سه عامل جغرافیا، سیاست و قدرت تعریف کرد و افزود: یکی از عواملی که نقش آن در ژنوپلیتیک کمرنگ دیده شده، فرهنگ است در حالیکه از دیدگاه مکتب تشیع، نقش انسان و معنویت و فرهنگ دینی در ژنوپلیتیک کمتر از بقیه عوامل نیست و از همین روی می‌توان از ژنوپلیتیک فرهنگی سخن گفت.

رئیس مجمع جهانی شیعه‌شناسی ادامه داد: لذا اگر ژنوپلیتیک را دانش مطالعه ارتباط میان سه عنصر مذکور بدانیم، می‌توان ژنوپلیتیک فرهنگی را دانش بررسی چگونگی تأثیرگذاری فرهنگ دینی بر عوامل جغرفیا، قدرت و سیاست تعریف کرد یا به تعبیر دیگر گفت که علم چگونگی روابط و ترکیب فرهنگ دینی با عوامل ژنوپلیتیکی، به گونه‌ای که اقتدار فرهنگی را در پی داشته باشد، ژنوپلیتیک فرهنگی است؛ که بی‌شک در همه ابعاد اجتماعی، منطقه‌ای، بین‌المللی و ... نقش برجسته‌ای دارد.

وی با اشاره به این که عموماً تاریخ ژنوپلیتیک را تاریخی جدید اعلام می‌کنند، بیان کرد: این در حالی است که می‌توان براساس تعریف، مصادیق فراوانی را در طول تاریخ برای آن یافت و برشمرد؛ همچنان که بر همه آشکار است که سابقه تأثیرات ژنوپلیتیکی فرهنگ به ابتدای تاریخ انسان بازمی‌گردد و از ابتدای خلقت بشر تا انتها، اگر به دنبال سعادت دنیا و آخرت باشیم مهم‌ترین کاری که باید انجام پذیرد، همین بررسی ژنوپلیتیک فرهنگی است.

انصاری بویراحمدی در ادامه با اشاره به این مطلب که خاتمیت زمانی به وقوع پیوست که از نظر فرهنگی و فرهنگ مذهبی امکان کمال دین فراهم شده بود، عنوان کرد: درحالی که اصول دین پیامبران پیشین چهار اصل را شامل می‌شد، آموزه امامت و ولایت مطرح شده در اسلام که مشروعیت پیامبر(ص) در گرو آن نهاده شد و با آن دین به کمال رسید و نعمت تمام دانسته شد، به دین خاتم موکول شد و این نکته حاکی از جایگاه دین خاتم و نقش ولایت در کمال دین و اتمام نعمت است.

وی قائل شدن چنین جایگاهی برای ولایت را نشان‌دهنده جایگاه فرهنگ اهل بیت(ع) در گستره فرهنگ دینی دانست و گفت: ما با

فرهنگ اسلام و اهل بیت(ع) می‌توانیم به ژئوپلیتیکی فرهنگی براساس فرهنگ مذهبی دست پیدا کنیم.

رئیس مجمع جهانی شیعه‌شناسی اظهار کرد: بر اساس دیدگاه تشیع در ژئوپلیتیک، نقش عوامل و آثار معنوی و انسانی پررنگ‌تر از عوامل مادی و جغرافیایی است و هرچند در ژئوپلیتیک فرهنگ شیعه از نقش دانش بنیادی و دانش کاربردی نباید غافل باشیم اما بر این نکته تأکید می‌کنیم که همان گونه که جغرافیا و کنش و واکنش‌های سیاسی در تمام سطوح تأثیرگذار است، فرهنگ دینی نیز در قلمرو خود یکی از عوامل اصلی ژئوپلیتیکی است.